

Р Е Ш Е Н И Е

№ 218

Гр. София, 10.06.2015 г.

В И М Е Т О Н А Н А Р О Д А

Върховният касационен съд на Република България, второ наказателно отделение, в съдебно заседание на двадесети май две хиляди и петнадесета година в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ : Елена Авдева

ЧЛЕНОВЕ : Теодора Стамболова

Галина Захарова

при секретар Н.Цекова и в присъствието на прокурора М.Михайлова изслуша докладваното от съдията Елена Авдева наказателно дело № 430/2015 г.

Производството по делото е образувано на основание чл. 346 , т. 1 от НПК по протест на И. Н., зам.апелативен прокурор в Апелативна прокуратура – гр.Варна, против решение № 11/23.01.2015 г . по внохд № 121/2014 г. по описа на Апелативен съд – гр.Варна.

В протеста се сочи, че решението на въззивния съд е постановено при съществени нарушения на процесуалните правила по смисъла на чл. 348, ал. 1, т. 2 във вр. с ал. 3, т. 1 и и т. 2 от НПК. Твърди се, че въззивната инстанция не е компенсирала липсата на мотиви на предходния съдебен състав. Според жалбоподателя и втората инстанция не е направила обективен и пълен анализ на събраните доказателства. В

подкрепя на това оплакване се привеждат аргументи за игнориране на групи от доказателства – за притеснението и раздразнението на подсъдимия поради парични претенции на пострадалия, за правата на жалбоподателя към цялото имущество на пострадалия, за доброто финансово състояние на дружество „.....” ЕООД, както и за поставянето на лепило в ключалката на външната врата на жилището на пострадалия.

На следващо място в протеста се съдържат разсъждения за „необективност и дори пристрастност” на въззивната проверка при анализа на „многобройните уличаващи факти, свързани с поведението на подсъдимия след извършване на деянието.” Цитират се мотивите, с които не са кредитирани показанията на свидетелите Л. и В. и се отделя значително място на твърдението, че само подсъдимият имал ключ от жилището на жертвата, както и на възможността подсъдимият да напусне местопрестъплението незабелязано през пристройката към къщата на жертвата. Прокурорът отправя упрек към съда, че не е провел съдебно разследване и по този начин е лишил държавното обвинение от възможност да изпълни задълженията си по чл. 287 , ал.1 от НПК. По този начин, според изготвилния протеста обвинител, са ограничени и правата на частния обвинител и граждански ищец.

В заключение се отправя искане за отмяна на въззивното решение и ново разглеждане на делото от друг въззивен състав.

Пред касационната инстанция прокурорът не поддържа протеста.

Подсъдимият и неговите защитници пледират срещу основателността на протеста.

Повереникът на гражданската ищца и частен обвинител в писмено становище настоява за ново разглеждане на делото.

Върховният касационен съд, второ наказателно отделение, след като обсъди доводите на страните и извърши проверка в пределите на чл. 347, ал. 1 от НПК, установи следното :

Варненският окръжен съд с присъда № 20 от 26.02.2014 г. по нохд № 1537/2013 г. признал подсъдимия Д. И. С. за невинен в това , че на 07.11.2012 г. в гр. Ак., област В., с користна цел умишлено умъртвил Б. Д. Е., като деянието е извършено предумишлено, и го оправдал по обвинението по чл. 116, ал. 1, т. 7 и т. 9 от НК, отхвърляйки предявения от Я. Б. Е. чрез законния й представител Д. П. Д. граждански иск за сумата 300 000 лева, представляваща обезщетение за понесените в резултата на деянието неимуществени вреди.

Варненският апелативен съд с решение № 11 от 23.01.2015 г. по внохд № 121/2014 г. потвърдил изцяло първоинстанционната присъда.

Протестът срещу така постановения въззивен акт е неоснователен поради следното :

Всички доводи на прокурора са насочени към обосноваване на съществени процесуални нарушения, опорочаващи фактическите и правни изводи на предходната инстанция. Касационната проверка отхвърли всеки от приведените в защита на тази позиция доводи.

1. Несподелим е упрекът за липса на мотиви по съществени въпроси от предмета на доказване.

В протеста не се съдържат конкретни аргументи, подкрепящо това оплакване. Веднага след съобщаването му прокурорът преминава към изложение на процесуални нарушения при събиране и оценка на доказателствата. Бланкетното деклариране на липса на мотиви категорично не кореспондира със съдържанието на проверяваното решение. В него подробно са изложени разсъжденията на съда относно изпълнителното деяние на извършеното престъпление и участието на обвиняемия в него. Апелативният съдебен състав е посочил и основанията, поради не е приел доводите, изложени в подкрепа на въззивния протест. Като обхват и структура въззивното решение / въпреки предпочетения на места полемичен стил, принципно по - уместен в опониращ дискурс / удовлетворява стандарта на чл. 339, ал. 1 и ал. 2 от НПК и не подлежи на корекции поради липса на мотиви.

2. Неоснователни са доводите на обвинението за пренебрегнати и превратно ценени доказателства, обуславящи користния мотив на престъплението. Точно обратното следва от непредубеден прочит на атакувания съдебен акт. В него, на стр.79-80, са обсъдени показанията на свидетеля Д. М., цитирани в протеста, както и писмените доказателства за прехвърляне на собствеността на убития на неговия племенник, подсъдимия Н. Конфликтният разговор между Н. и Е. в деня убийството е анализиран в светлината на останалите доказателства за отношения на близост и доверие между двамата и характера на извършвания бизнес. В тази връзка следва да се отбележи, че дори да се презюмира финансова изгода за племенника от смъртта на родственика му / тук е мястото за забележка, че активите на дружество „.....” ЕООД се

интерпретират от прокуратурата без съпоставка със задълженията /, тя не води еднозначно и категорично към предумисъл за убийство.

3. Без убедителна подкрепа е и твърдението в протеста за необективност и пристрастност при анализа на „многобройните уличаващи факти, свързани с поведението на подсъдимия след извършване на деянието”. От всички преценени за многобройни факти прокурорът е посочил само тези, получени чрез показанията на свидетелите Л. и В., но в интерпретацията, направена от първостепенния съд относно казаното от подсъдимия за ключа от жилището на Е. Въззивната инстанция, на стр.83, е дала убедителен отговор на този присъстващ и във въззивния протест въпрос. Съдът е отбелязал, че в показанията не само на свидетелите Л. и В., но и на свидетелите Е. Ил., Х. У. и М. Ш. се съдържат данни за различия в информацията, получена от подсъдимия, относно търсенето на Е., но логично е приел, че те не доказват опит да бъдат заблудени издирващите и да се прикрият следите от престъплението. Различията са за детайли, които не осуетяват и не отлагат във времето намирането на Е., тъй като всички близки, както и полицията, са били наясно, че той не отговаря на повиквания, не се явява на уговорени срещи и домът му е заключен.

3. Доказателствата по делото опровергават и довода на прокурора, че към деня на убийството само подсъдимият е притежавал ключ от жилището на жертвата. По делото е установено, че поне още две лица – Е. И./ приятелка на пострадалия /, и Кр. Б. /негов бизнеспатньор/ са имали такъв ключ, макар и в предшестваш момент. При тези данни въззивният съд обосновано се е усъмнил в уникалността на притежавания от подсъдимия ключ, тъй като не би могъл да изключи допускането и други лица да се снабдили с такъв.

5. Изцяло в сферата на предположенията са разсъжденията в протеста, че подсъдимият е единственият, имащ мотив да постави лепило в ключалката на външната врата на Е., за да предотврати евентуално влизане на свидетелката Ил. и осуетяване на намерението му да заличи следите от престъплението. Тези аргументи не доказват авторството, а черпят убедителност от неговото презюмиране, поради което не могат да служат за обосновка на наказателна отговорност.

5.С особена настойчивост в протеста се настоява за ревизия на обжалвания съдебен акт поради игнориране на възможността подсъдимият да е проникнал в жилището на Е. през пристройката в имота и незабелязано да е напуснал местопрестъплението по обратния път, ползвайки единствения ключ от помещенията. В обвинителния акт изпълнителното деяние е описано по различен начин. Според него Б. Е. и Д. С. влезли заедно в къщата, като последният носел предварително приготвеното лепило и неустановено огнестрелно оръжие. Е. отключил входната врата на жилището и когато двамата се озовали вътре Ст. го застрелял през стъклото на холната врата, напуснал апартамента без да заключва, но отключил и заключил външната входна врата и поставил в патрона лепило. Новата версия на обвинението е насочена към обяснение на важните факти, съобщени от свидетелката П. Р. /изслушана и от въззивната инстанция/. Тя описва как видяла подсъдимия да излиза от двора на къщата малко след 14 часа, чула шума от потеглящата му кола и след 15-20 минути възприела трясък от счупено стъкло и блъскане на врата, който свързала с пристройката. Двете предходни инстанции правилно акцентирали върху тази информация, тъй като тя опровергава присъствието на подсъдимия на местопрестъплението. В 14.01 часа той разговарял с вуйчо си, пострадалия Е., а в 14.17 е заснет как напуска Ак. заедно със свидетеля Д. И. Няма никакви обективни данни за връщането му обратно през пристройката. Поддържаната от прокурора версия е базирана на съществено изменение на обстоятелствената част на обвинението, което предполага прокурорът да повдигне ново обвинение по ред на чл. 287 от НПК. Безспорно такива процесуални действия не са предприети. В протеста се прави некоректен опит отговорността за това да се прехвърли на първоинстанционния съд, който не бил провел разследване в тази насока и така лишил прокурора от възможност да изпълни задълженията си по чл. 287, ал.1 от НПК. Този аргумент е процесуално несъстоятелен. Прокурорът повдига ново обвинение, когато на съдебното следствие установи основания за съществено изменение на обстоятелствената част на обвинението или за прилагане на закон за по-тежко наказание. Съдебното следствие е ограничено в рамките на обвинението и съдът установява фактите, посочени в него. Той не е оперативен орган с издирвателни правомощия. Изцяло в компетентността на прокурора и разследващите органи е да вземат всички мерки, за да изяснят времето, мястото и начина на извършване на престъплението. Първостепенният съд е положил

адекватни усилия да провери фактите и обстоятелствата, релевирани от прокуратурата. Той би нарушил функционалните си задължения, ако бе тръгнал да издирва неописани в обвинителния акт хипотези за извършване на престъплението и би излязъл от параметрите за независимост и безпристрастност. Още по-малко би следвало да се търсят процесуални опущения от страна на въззивния съд, пред който е напълно недопустимо изменение на обвинението. Напълно отделен е и въпросът за пораженията, които заявления от прокуратурата процесуален подход би нанесъл на правото на защита и на справедливия процес като цяло.

Обобщено, в конкретния казус, няма преки доказателства, установяващи участието на подсъдимия в инкриминираното деяние. При разследването не е открито оръжието на убийството и не е установен конкретния му вид, не са иззети материални следи, свързващи подсъдимия с местопрестъплението или с решаващи елементи от него. Ограниченият обем косвени доказателства не води до единствено възможно заключение за авторството на деянието в очертаните от обвинителния акт граници. Събраните по делото доказателства не постигат степента на несъмненост на обвинението, въздигната от чл.303, ал.2 от НПК като основен критерий за постановяване на осъдителна присъда, поради което законосъобразно подсъдимият е бил оправдан.

По изложените съображения и на основание чл.354, ал.1, т.1 от НПК Върховният касационен съд, второ наказателно отделение,

Р Е Ш И :

ОСТАВЯ В СИЛА решение № 11/23.01.2015 г. по внохд № 121/2014 г. по описа на Апелативен съд – гр.Варна.

Решението не подлежи на обжалване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ :

ЧЛЕНОВЕ : 1. 2.